

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 182/2011-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Rudolfa Tkáčika a Jána Auxta o sťažnosti spoločnosti D., V., K., zastúpenej advokátom Mgr. D. Š., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ccu 10/2003 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ccu 10/2003 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Žilina p r i k a z u j e v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ccu 10/2003 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Spoločnosti D. finančné zadosťučinenie n e p r i z n á v a .

4. Okresný súd Žilina je p o v i n n ý uhradiť spoločnosti D. trovy právneho zastúpenia v sume 200,08 € (slovom dvesto eur a osem centov) na účet advokáta Mgr. D. Š., Advokátska kancelária, B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 182/2011-14 z 19. apríla 2011 prijal na ďalšie konanie sťažnosť D. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ccu 10/2003.

Následne ústavný súd 23. mája 2011 vyzval okresný súd na vyjadrenie k vecnej stránke prijatej sťažnosti, zaslanie relevantného súdneho spisu a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Vyjadrenie okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 1. júla 2011. V jeho prílohe sa nachádzal súdny spis a podrobná chronológia úkonov okresného súdu i účastníkov v napadnutom konaní, z ktorej vyplývajú tieto podstatné skutočnosti:

- 21. marca 2003 bol okresnému súdu postúpený súdny spis z Krajského súdu v Bratislave na základe rozhodnutia,

- 20. marca 2007 sťažovateľka doručila okresnému súdu oznámenie o súhlase svojho vstupu do konania namiesto doterajšieho navrhovateľa,

- 28. januára 2008 okresný súd vydal uznesenie o pripustení vstupu sťažovateľky do konania na miesto doterajšieho navrhovateľa,

- 25. júna 2008 okresný súd vydal uznesenie o prerušení konania.

Napadnuté konanie je v súčasnej dobe prerušené.

Rovnaké skutočnosti týkajúce sa priebehu napadnutého konania zistil zo súdneho spisu aj ústavný súd.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s predloženým vyjadrením zákonnej sudkyne, ktorá vo svojom vyjadrení uviedla:

„Vzhľadom na charakter nároku uplatneného navrhovateľom, ktorý je nárokom na náhradu škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami štátnych orgánov a na aktuálny stav konania o uplatnenom nároku podielnikov pozemkového spoločenstva U., kedy o nároku podielnikov rozhodnuté nebolo, bolo uznesením súdu č.k. 4Ccu 10/03-1037 zo dňa 25.6.2008 konanie prerušené do právoplatného skončenia konania o nároku podielnikov Pozemkového spoločenstva U. uplatnenom dňa 29.9.1991 na Pozemkovom úrade v D., o ktorom bolo prvý krát rozhodnuté dňa 23.7.1996 rozhodnutím pod č. R 156-1-B/1996, posledný krát na Okresnom úrade v T. rozhodnutiami Okresného úradu v T. odboru PPLH č. 2000/02393-00011 zo dňa 31.1.2000 a č. 2000/02393-00012 zo dňa 3.3.2000, ktoré rozhodnutia boli rozsudkom Krajského súdu v K. č.k. 5Sp/l 2/2003-476 zo dňa 14.01.2008 zrušené a vrátené Obvodnému pozemkovému úradu N. na ďalšie konanie.

Rozhodnutie o prerušení konania bolo navrhovateľovi doručené do vlastných rúk dňa 4.7.2008 a nadobudlo právoplatnosť dňa 22.7.2008.

Na základe výziev súdu Obvodný pozemkový úrad v N. Okresnému súdu Žilina priebežne podával správy o aktuálnom stave ich konania (č.l. 1044, 1110).

Na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 27.7.2009 (č.l. 1121 spisu) o pokračovanie v konaní súd po predchádzajúcom oznámení Obvodného úradu v N. o aktuálnom stave konania doručenom súdu dňa 2.9.2009 (č.l. 1138 spisu) a telefonickom oznámení pracovníka OPU v N. dňa 21.9.2009 na výzvu súdu (UZ č.l. 1139 spisu), uznesením zo dňa 21.9.2009 (č.l. 1140 spisu) zamietol návrh na pokračovanie v prerušenom konaní, keďže konanie na Obvodnom úrade N., v ktorom sa rieši otázka, od ktorej vyriešenia priamo závisí rozhodnutie súdu v tomto konaní, nebolo dovtedy skončené.

Na ďalšiu výzvu súdu na oznámenie aktuálneho stavu konania oznámil ObPÚ v N. listom doručeným súdu dňa 7.4.2010 (č.l. 1168 spisu), že vo veci už začal konať a vzhľadom na zložitosť uplatneného nároku požiadal KPÚ o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia v konaní.

Na základe ďalšej žiadosti navrhovateľa doručenej súdu dňa 12.10.2010 (č.l. 1205 spisu) o pokračovanie v prerušenom konaní, po predchádzajúcom oznámení Obvodného úradu v N. (č.l. 1211 spisu) a následnom doručení rozhodnutia ObPÚ v N. číslo: OPÚ-2010/08/00785/dam zo dňa 1.10.2010 (č.l. 1214 spisu), súd návrh navrhovateľa o pokračovanie v konaní uznesením č.k. 4Ccu 10/2003-1237 zamietol z dôvodu, že konanie, do ktorého právoplatného skončenia bolo konanie vedené na OS Žilina prerušené, nebolo dovtedy skončené.

Navrhovateľ sa ďalším návrhom doručeným súdu dňa 6.6.2011 opäť domáha pokračovania v prerušenom konaní. O uvedenom návrhu súd rozhodol po predchádzajúcom zistení stavu konania na Krajskom súde Žilina, na ktorý bol administratívny spis zo strany Obvodného úradu v N. dňa 15.12.2011 predložený na preskúmanie rozhodnutia vydaného v správnom konaní, a to uznesením zo dňa 15.6.2011 č.l. 1285 spisu tak, že návrh zamietol z dôvodu, že konanie vedené na Obvodnom pozemkovom úrade v N. č.k. OPÚ-2010/08/00785 nieje do súčasnej doby právoplatne skončené.

Na záver uvádzam, že konanie vo veci bolo prerušené, pretože rozhodnutie v tomto konaní priamo záviselo a závisí od otázky, ktorú súd nie je oprávnený v tomto konaní riešiť, pričom tento stav trvá už od začatia konania, nakoľko o uplatnenom nároku podielnikov U. bolo po prvý krát rozhodnuté ešte dňa 23.7.1996 Pozemkovým úradom v D. rozhodnutím pod č. R 156-1-B/1996 a konanie v tejto veci je t.č. vedené na Obvodnom pozemkovom úrade v N. č.k. OPU-2010/08/00785 a nieje právoplatne skončené. Preto nie je možné v tomto konaní posúdiť, či rozhodnutia, navrhovateľom označené ako nezákonné, titulom ktorých sa domáha voči odporcovi náhrady škody, boli skutočne vydané v rozpore so zákonom. Súd priebežne zisťuje aktuálny stav tohto konania na Obvodnom pozemkovom úrade v N. resp. na Krajskom súde v Košiciach a aktuálne na Krajskom súde v Žiline, ktoré orgány vo veci uplatneného nároku podielnikov U. konajú.

Ihneď po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v N. č.k. OPÚ-2010/08/00785 bude vo veci tunajším súdom nariadené pojednávanie.

Ako vyplýva z chronologického prehľadu úkonov, vo veci boli súdom vykonávané procesné úkony priebežne a súd vo veci koná plynulo. Činnosť súdu nie je možné hodnotiť ako neefektívnu, keďže úkony súdu na seba nadväzujú, každý následný úkon bol závislý od predchádzajúceho. Poznámam, že pokiaľ navrhovateľ nesúhlasil s prerušením konania, mal možnosť podať proti uzneseniu o prerušení konania odvolanie, čo neurobil. Činnosť súdu smeruje k nariadeniu pojednávania a konečnému rozhodnutiu vo veci samej. Sťažnosť navrhovateľa je preto neopodstatnená.“

Predseda okresného zároveň vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Právny zástupca sťažovateľky vyjadrením doručeným ústavnému súdu 4. augusta 2011 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní v uvedenej veci a súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd považuje za dôležité zmieniť sa o tom, že v prípade sťažovateľky došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho účastníka konania na strane navrhovateľa, a to na základe singulárnej sukcesie (z titulu postúpenia pohľadávky na základe zmluvy). Túto skutočnosť oznámila spoločnosť T., T., K. (ďalej len „právna predchodkyňa sťažovateľky“), okresnému súdu podaním doručeným 13. júla 2005. Okresný súd vyzval 5. marca 2007 právnu predchodkyňu sťažovateľky (na základe podania prezidenta právnej predchodkyne sťažovateľky z 25. januára 2007) na vyjadrenie, či *„podanie z 25. januára 2007 v spojitosti s podaním z 21. apríla 2005 doručeným súdu 13. júla 2005 má súd má považovať za návrh podľa ust. § 92 ods. 2 a 3 O.s.p.“* Sťažovateľka podaním doručeným okresnému súdu 20. marca 2007 oznámila, že uvedené podanie považuje za návrh na zmenu účastníkov konania a že súhlasí, aby namiesto doterajšej účastníčky do konania vstúpila sťažovateľka. Po predložení dokumentov preukazujúcich existenciu sťažovateľky aktuálnym výpisom z príslušného registra a doručení stanov sťažovateľky okresný súd nariadil úradný preklad uvedených dokumentov a následne uznesením z 28. januára 2008 rozhodol o pripustení zmeny účastníkov konania na strane navrhovateľa, ktoré nadobudlo právoplatnosť 8. marca 2008.

Keďže singulárna sukcesia nevyvoláva automaticky aj procesnoprávne nástupníctvo, konajúci súd musel zmenu uznesením pripustiť. Predpokladom pripustenia zmeny na základe singulárnej sukcesie v danom prípade bol súhlas sťažovateľky (na strane navrhovateľa) podľa § 92 ods. 1 OSP. Pripustením zmeny účastníkov konania na strane navrhovateľa však nedošlo ku vzniku nového procesnoprávneho vzťahu, ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu. Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam pre vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu namietanej protiústavnosti konania okresného súdu, pretože v uvedenom prípade v dôsledku súdom povolenej zmeny účastníkov konania nedošlo k vzniku nového procesnoprávneho vzťahu (m. m. I. ÚS 52/01, IV. ÚS 222/03, II. ÚS 373/06).

Aj s prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemal pochybnosť, že sťažovateľka môže uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prieťahov aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo tejto zmene.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03, II. ÚS 3/00, I. ÚS 214/06).

Zo samotnej sťažnosti, ako aj z predloženého súdneho spisu vyplýva, že napadnuté súdne konanie bolo uznesením okresného súdu z 25. júna 2008 prerušené. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že predmetné uznesenie okresného súdu bolo vydané podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP a bolo prerušené z dôvodu, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia, ktorým prerušil napadnuté konanie, uviedol, že tým konaním je *„konanie v ktorom sa rozhoduje o nároku podielnikov Pozemkového spoločenstva U. k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. 78, k.ú. S... Keďže súd po pripojení vyššie uvedených rozhodnutí zistil, že v predmetnom konaní sa okrem nároku podielnikov Pozemkového spoločenstva U. vyrieši aj otázka, ktorá bude mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej, t.j. či zo strany Pozemkového úradu v D., Okresného úradu v T. a Krajského súdu v Žiline došlo k vydaniu nezákonných rozhodnutí, na základe ktorých mala vzniknúť právnomu predchodcovi škoda...“*.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu z 25. júna 2008 o prerušení konania sťažovateľka odvolanie nepodala, takže uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. júla 2008. Napadnuté konanie je aj napriek procesnej iniciatíve sťažovateľky o pokračovanie v konaní do tohto rozhodnutia ústavného súdu prerušené. Právny zástupca sťažovateľky aj vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 4. augusta 2011 argumentoval, že prerušenie konania *„považuje za účelový spôsob ako sa vyhnúť rozpojdnávaniu tejto závažnej veci“*, a nesúhlasil s argumentáciou okresného súdu, *„že konanie vo veci bolo prerušené, pretože rozhodnutie v sťažovanom konaní závisí od otázky, ktorú súd nie je oprávnený riešiť“*. Podľa názoru sťažovateľky *„súd si mal o tejto otázke vytvoriť názor sám a vôbec neprerušovať konanie. Dôvody prerušenia tu nikdy neboli a nie sú, preto dochádza k neustálym prietahom...“*.

V súvislosti s uvedeným argumentom sťažovateľky týkajúcim sa odôvodnenosti prerušenia napadnutého konania ústavný súd zdôrazňuje skutočnosť, že sťažovateľka

nepodala odvolanie nielen proti uzneseniu okresného súdu, ktorým prerušil napadnuté konanie, ale nepodala odvolanie ani proti jednému z uznesení okresného súdu (z 21. septembra 2009, 1. februára 2011), ktorým okresný súd nevyhovel jej návrhu na pokračovanie v prerušenom konaní. Vzhľadom na nevyužitie štandardných opravných prostriedkov považoval takúto argumentáciu sťažovateľky za účelovú, tendenčnú a neprípustnú. Dôvody prerušenia konania okresný súd formuloval jasne a zrozumiteľne a vzhľadom na charakter uplatneného nároku na náhradu škody ústavný súd nepovažuje uznesenie okresného súdu o prerušení konania na základe tam uvedených dôvodov za arbitrárne alebo v rozpore so zmyslom a účelom tohto procesného inštitútu.

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd zaoberal len časťou napadnutého konania od 21. marca 2003 do 22. júla 2008.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' sporu, v ktorom je sťažovateľka navrhovateľkou (o náhradu škody vo výške 18 116 063 079 Sk s prísl. proti Slovenskej republike), ústavný súd konštatuje, že finančné nároky vyplývajúce z titulu náhrady škody možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, a vychádzajúc z obsahu predloženého súdneho spisu ústavný súd konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že dĺžka konania je závislá od právnej alebo skutkovej náročnosti prerokúvanej veci.

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na ťarchu sťažovateľky pri posudzovaní otázky,

či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd konštatuje, že s'ťažovateľka bola v konaní aktívna, poskytovala okresnému súdu potrebnú súčinnosť.

3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd sa zaoberal z už uvedených dôvodov len časťou napadnutého konania od 21. marca 2003 do 22. júla 2008, pričom konštatuje, že hoci okresný súd vykonával priebežne úkony smerujúce k prerokovaniu a rozhodnutiu vo veci, jeho postup vzhľadom na posudzovanú dĺžku konania (viac ako 5 rokov do prerušenia konania, pozn.) nasvedčuje, že nekonal dostatočne efektívne a neposkytol dostatočnú ochranu označeným právam s'ťažovateľky. Zákonnou sudkyňou namietaná skutočnosť, že dôvody na prerušenie konania existujú od začiatku napadnutého konania, nemohol ústavný súd akceptovať, resp. ju posúdil ako priťažujúcu okolnosť pre hodnotenie postupu okresného súdu, pretože jeho uznesenie o prerušení konania bolo vyhotovené až 25. júna 2008 (právoplatné 22. júla 2008, pozn.) a až rozhodnutím o prerušení konania nastali účinky, ktoré platné právo s prerušeným konaním spája a ktoré predstavuje zákonnú prekážku plynulého postupu v konaní.

Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa s'ťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07).

Za takúto nesústredenú činnosť považuje ústavný súd najmä postup okresného súdu, ktorý vykonával viacero úkonov smerujúcich k nariadeniu pojednávania za okolností, ktoré boli súdu známe od počiatku konania, a to najmä skutočnosť, že prebieha konanie, ktoré môže mať vplyv na rozhodnutie súdu. Táto skutočnosť vzhľadom na doterajšiu dĺžku a stav konania, v ktorom sa rozhoduje o uplatnenom reštitučnom nároku podielnikov

Pozemkového spoločenstva U., mohla byť podľa názoru ústavného súdu aj dôvodom na zamietnutie žaloby sťažovateľky pre jej predčasnosť.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je vedené pod sp. zn. 4 Ccu 10/2003, došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Ústavný súd na základe zistenia, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. 4 Ccu 10/2003 konal bez zbytočných priet'ahov, keďže táto právna vec nebola do času rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončená (bod 2 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Z citovaného textu ústavy a zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd môže, avšak nemusí priznať primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 708 539,13 €, ktoré odôvodnila ako čiastočné zmiernenie dôsledkov, ktoré jej štát spôsobil priet'ahmi v súdnom konaní. Požadovaná suma podľa sťažovateľky predstavuje 1 % istiny z uplatneného nároku.

Podľa názoru ústavného súdu priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za daných okolností nie je na mieste. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku posudzovanej časti napadnutého konania pred okresným súdom, ktoré trvá viac ako 5 rokov (neberúc do úvahy čas trvania zákonnej prekážky, pozn.), s prihliadnutím na charakter konania a konkrétne okolnosti prípadu, to znamená uplatnenie nároku na náhradu škody, ktoré sa javí ako predčasné a dôvody predčasnosti dodnes trvajú (keďže o reštitučnom nároku dodnes nebolo právoplatne rozhodnuté), ústavný súd považuje samotné rozhodnutie, ktorým vyslovil porušenie označených práv sťažovateľky v napadnutom konaní, za dostatočné (mutatis mutandis II. ÚS 225/07, II. ÚS 116/06). Na zdôraznenie uvedeného názoru ústavný súd pridáva konštatovanie, že od počiatku konania až dosiaľ v danom prípade z materiálneho hľadiska objektívne absentuje stav právnej neistoty u sťažovateľky. Na základe týchto dôvodov ústavný súd finančné zadosťučinenie sťažovateľke nepriznal (bod 3 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom Mgr. D. Š. Sťažovateľka si uplatnila trovy konania za dva úkony právnej pomoci v sume 200,08 €, ktoré aj bližšie špecifikovala.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania zistil, že uplatnená náhrada trov konania nepresahuje sumu vypočítanú ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), teda neodporuje vyhláške, a preto sťažovateľke priznal požadovanú sumu 200,08 € (bod 4 výroku nálezu).

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2011